

מדינת ישראל
חכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס' ג / 3

מישיבת הוועדה לשירותים ציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', י"ז בכסלו תשי"ד - 24.11.53,
בשעה 8.30.

נוכחו: חברי הוועדה:

ב. אבניאל - היו"ר
ז. טברסקי
ש. כפרית
ב. כצנלסון
י. ניצני
ד. נצר

מוזמנים:

מר בר-אור - היועץ המשפטי של מסרד הסעד;
מר לונצר -
מר מ. מילוא - מנהל סרות המבחן לנוער במסרד הסעד;
מר שטרן - מנהל סרות המבחן למבוגרים במסרד הסעד.

סדר-היום: המסך הדיון על חוק תיקון פקודת העמדת
עבריינים במבחן, תשי"ד-1953.

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

לפני שנתחיל בדיון על החוק, ברצוני
לפתוח בענין סחבת חכנסת נצר עוררה אותן: כזכור, לפני
שבוע בערך, קבלנו פניה רשמית מטעם סר הבריאות, בה הוא מודיע
על הקמת ועדה לבדיקת המודד של הסתתפות הממסלה בתקציב קופות-
החולים הסונות; כן הוא בקט בפניה זו למנות שני חברים כנציגים
של הוועדה הזו; גב' נצר ואנכי נתמנינו להיות נציגים בוועדה
חזאת. עתה, גב' נצר מבקשת, ובצדק, לחזמין נציג מטעם מסרד
הבריאות, סירצה בפנינו על בעיה זו, על מנת לדעת את הדברים
כראוי.

לחזמין נציג מטעם מסרד הבריאות
בענין הועדה לבדיקת המודד של הסתתפות
הממסלה בתקציב קופות החולים הסונות.

ח ו ח ל ט

חיו"ר ב. אבניאל:

ענין סני טברצוני לדעתו לפני טנפתח בדיון על החוק הוא, מה נעשה בענין

העוררים.

י. נוצני:

חברת הכנסת כצנלסון ואנכי נפגסנו עם הגב' מאירוביץ. והיא מסרה לנו סורה של הצעות מפורטות, ונראה כי נצטרך להיפגט עם מר פסמן "מלבן". אנו מעונינים סמר בר-סלע יסתתף בפגישה זו עם מר פסמן. דברנו עם מר צידון, סיסדר את הפגישה חזו בסבוע הבא. אני מקווה שלאחר מכן תקבלו את סקירתנו בענין זה.

חיו"ר כ. אבניאל:

כאן מתאים להסתמס כמלח חלועזית - רפורט. אם כן, נקבל בסבוע הבא

רפורט על מצב העוררים.

ענין סליסי טברצוני לדעתו הוא, לטמוע מפי חכרת הכנסת נצר - יו"ר ועדת המסנה לענין מוסדות הילדים במעברות ויטובי עולים - מה נעשה בסטח זה.

ד. נצר:

קיימנו יטיבה, בה חסתתפנו חברי ועדת המסנה: ס. כפרית, ב. כצנלסון ואנכי, ונציג מסרד הסעד - מר קרמר, ונציג מסרד האוצר - מר ארנון. יטיבה זו חתנהלה ברוח טובה, ונראה כי קיים רצון כנה מצד כל אחד ואחד מחברים. סוכס ססני הנציגים ייפגסו ויבררו ביניהם מה יס לעשות, ולאחר מכן, יביאו את סיכומם בפנינו.

חיו"ר ב. אבניאל:

אנו מקבלים לתסומת לבנו את הדו"חים ססמענו, ובחור צעדים ראסונים, נעסו הדברים כחלכה, וכיטיבה הכאה נראה מה יס לעשות.

ז. טברסקי:

ברצוני לעורר דבר נוסף: לפני חפגרה, עמדנו בפני בעיה של חרסת בן-סמן, ולא חספקנו לסכס בענין זה. אינני רוצה להפריע את מחלך היטיבה, אבל אני מוסרת זאת לתסומת לבו של חיו"ר.

חיו"ר ב. אבניאל:

חבוקר נמסר לי מכתב מאת ד"ר לימן, מתאריך 17 לח.ז. אני חוטב טנברר

את הענין הזה אחרי היטיבה.

מר בר-אור:

אני מקווה סאצליח היום לסיים את דברי החקדמה בחוק זה.

ראינו, כי בדרך כלל, אחרי חרסעה, רסאי בית המספט על סמך אינפורמציה טחוא מקבל מכל מי טרוצה, במקום להעניס את העבריים, רסאי בית המספט להעמידו למבחן, בתנאים מוקדמים לגבי כל עבריון, כצעיר וכמבוגר.

תנאי ראסון לכל צו מבחן, הוא חסכמתו של העבריון להיות נתון למבחן. חסכמה חזאת מתבטאת בתהליך המספטי בסתי צורות: בית המספט פונה לעבריון וסואל אותו, אם הוא מוכן להיות נתון למבחן. כטחוא נותן את חסכמתו, מחתים בית המספט את העבריון. אין בית המספט יכול להכריח עבריון; אין הוא יכול להכריח אותו להיות נתון במבחן. כל זה כתוב בחוק המקורי.

התנאי של סעיף 3(2) של פקודת העמדת עברייני במבחן, אומר: שלפני שיתן צו במבחן, הוא חייב להסכים לעברייני בלשון פשוטה את מטמעותו של הצו. בית המספט לא יתן צו מבחן אלא אם כן הביע העברייני במפורס את נכונותו לציית, - זהו התנאי האמור בסעיף ב(3).

טלוטת הגורמים: העברייני, בית המספט וקצין המבחן, חייבים לעבוד מתוך הסכס. אם אין שיתוף פעולה והבעת רצון של שיתוף פעולה - אין טעם ואין כל סיכוי להצלחת הטיטה הזו.

מטנותן בית המספט צו מבחן, הוא חייב להעמיד את העברייני תחת הסגחתו של קצין מבחן. פקיד המבחן הזה, סמתמנה לפי החוק, - אינו חייב להיות פקיד מבחן בעל מסכורת סלמה. כך היה נהוג גם בימי המנדט. למרות טאינס נמנים על תקן מסרד ממטלתי.

כאן אני חייב לעבור טוב לפרוצדורה שלפני מתן הצו. המחוקט לא אמר שהוא חייב לקבל את העברייני כמו שהוא. אלא, הוא חייב לחקור אם עברו של העברייני, מסיבותיו הכלליות, האפסריות החינוכיות וכו'.

לגבי עבריינים מגוגרים, יכול באופן תיאורטי בית המספט לסמוע את התביעה הכללית; ואם מחמת גילו, או מסיבות מיוחדות שנראו לבית המספט, - יכול בית המספט לשחרר את העברייני מבלי לחקור. כך נעטה עד לפני זמן קצר.

את צו המבחן ראו כאמצעי טוב, הנותן לעברייני הצעיר לתקן את עצמו. זוהי אחת הנקודות העקריות של הצעת החוק שלפניכם.

קציני המבחן מספרים לנו, שהיו להם מקרים מיוחדים תוך כדי עבודתם. הובאו בפניהם אנשים שעשו עליהם רוטם טוב וכו', ולאחר שיפול נראה, סאותו איט סעסה רוטם טוב, הטעה אותם, ונראה שהוא איט קטה, זמהוה סכנה לציבור. כמו כן, הזפיעו בפניהם עבריינים מועדים.

החוק מציע כאן דבר טאיננו טלס. הדבר הזה מבוצע בחלק מסויים בארצות הברית. אין גזר-דין מתאים לאותו עברייני מפני, אף אם נטלח אותו לבית הסט, חרי דבר זה לא יחזירו למוטב. מה סצריך לעסות אתו, היה זה הדבר הטלס הרצוי, והוא - להכריח את בית המספט לחקור במסיבותיו של כל עברייני אחר הרטעתו בדין.

ההכרח בטיפול חקירות אלה, מצריך תקן טאינו עומד כרטות הממטלח. כל זה מכוון לגבי עבריינים מבו גרים. מצד המבוגרים, לא נוכל לבצע את הטיפול המקיף.

יש 33 קציני מבחן לנוער.

אנו חוטבים על אמצעי מקיף ויפה כאטר יודעים את טיב העבירה. אנו מציעים אמצעי מבטיח, אם יהיה צו מבחן אזי שהוא יהיה בדוק ביטילנת מכל הבחינות.

אנו, לדעתי, חייבים לתת לבית המספט תיק מלא עם ידיעות מקיפות על העברייני, ואז צריך לסמוך על סיקול דעתו של הסופט.

חינו"ר ב. אבניאל: מה היתה הגיטה לפני כן?

מר בר-אור: המחוקק סמך, במידח יותר מדי גדולה, לא על סיקול דעתו של הסופט, אלא, לצערנו - ואינני אומר זאת כאיזה רגס של הנאה, אלא להיפך - לצערנו, עסרית

סנות נסיון עם הפקודה הזו, לימדו אותנו דבר אחד: את הסופטים היוטבים בבתי המשפט הפליליים מחלקים לסנים - יש כאלה שלא גותגים דעתם על עומקם של הדברים; כסעומד בפני סופט מחסוג הזה עברייני, ואומר לסופט כי יש ברצונו לנסוע לאיטליה כדי להסתלם, הרי אותו סופט נותן לו צו מבחן. הסוג חסני של הסופטים, הוא זה שאיננו טורח ללמוד את החוק בטלמותו.

ז' סברסקי:

אם יתקבל החוק לפי הנוסח המוצע כאן, האם באותו מספר מצומצם של קציני מבחן - 6 - אפשר יהיה לעסות זאת?

מר בר-אור:

אני מניח טכן. אין יותר קציני מבחן משוט סבתי המשפט אינם דורסים עלודת קציני מבחן, - איננו יכולים להציע הצעת מרחיקות לכת.

כיום, במצב זה, אותם קציני מבחן עדיין יכולים למלא את כל הדרישות הבאות בפניהם.

ז' סברסקי:

מי הם קציני המבחן?

מר בר-אור:

אני מעדיף שתעמידו טאלה זו למר סטרן. שהוא מטפל בענין זה.

אנו כיום, הולכים לפי הדרך היחידה, טאני חוסכה כי היא הדרך המועילה ביותר כדי להביא את החקירות.

אני בסלוט הזדמנויות בעבר, הבאתי לתומת לבו של הסופט איזנברג, את העובדה לאי-אלה ליקוויט בפסקי-דין. סלחתי לו פסקי דין שנראו לי לא טובים, ובקסתי לתקנם.

סופטים רבים אינט טורחים לקרוא את פסקי הדין הניתנים ע"י הסופט סעובד בטטה זה, הנותן צווי מבחן טאינס בחוק. אילו היו טורחים סופטים אלה וקוראים את החוק, כי אז היו מונעים רבות בטטה זה.

מעטים מאד הם המקרים המגיעים לערעור. ולכן, אותם פסקי דין חופכים להיות פסקי דין סופיים, ללא בדיקה ובקורת של בית דין עליון.

חוק צריך להיות כה ברור טלא יהיה קסיים בו. נכתוב אותו כצורה כזו שיסתמע ממנו בדיוק למה מתכווניים.

אני מאמין טכאסר החוק הזה יובא לקריאה סניה וסליסית, וספר החוקים יופיע, הרי זה יביא לידי כך שהסופטים יקראו את החוק. החוק הזה הועיל בעבר, ואני מקווה שיועיל גם בעתיד.

עתה, אעבור לסאלות טנטאלו כאן:

ראינו צוי מבחן טלא נתקבלו, אלא בהסכמת העברייני. מה הם תנאי הצו? - יסנו תנאי אחד שהוא איננו ידוע אפילו לראם הסופטים. הפקודה אומרת במפורש, ומשתמשת במלה "לשחרר" את הנאשם; פירוש הדבר - לסחררו מכל עונש ולא חשוב איזה עונש. צו מבחן בא במקום כל דרכי עניסה אחרות. לצערי, דבר זה אינו ידוע, ואנו עוקבים אחר זה בקריאה פסקי דין הניתנים מדי טבוע בטבוע. לכן, אנו מציעים כאן למחוק את אותה פיסקה המדברת על צו מבחן (סעיף 2).

הטלת הצו, הוא לדעתי, עונס.
התוצאה מכך היתה, למרות שאנו רואים בצו מבחן לא דרך ענישה, אלא,
טיפול בעבריים.

אנו מציעים כמו-כן, למחוק פיסקה ו'.
בסנת חס"ט כשהיתה חחנינה הכללית, נזכרנו בעונס זה האמור בפיסקה ו',
וכמו כל האחרים - בוטל גם סעיף זה.

אנו מציעים למחוק פיסקה מתוך סעיף 37,
וכזה אנו עושים אותו ברור יותר, מה שבעצם שאין צו המבחן בא לקבוע
טיפול בהסכמתו של פקיד המבחן שאין להוסיף לאותו טיפול דרך ענישה;
בית חייב וצריך לברור לו את הדרך. אם בית המספס חושב שאין להעניש
אלא לספל בו, הרי הוא יטוט את דרכי הענישה ויעבור מהטטה הפלילי.

צו המבחן לא יופיע בחוק הפלילי. ענין
זה הוא ענין טיפולי; כל עוד אינו עובר על הצו - אין האדם חזה
בא על עונסו.

ובכן, אין לצרף דרכי ענישה כל סהם.
יתר התנאים: צו מבחן לא יהיה פחות מסנה, הואיל ואין זה סהם
סחרור, אלא, כאן רוצים לסחרר אותו אמנט לפי הסכמתו, להיות נתון
לחטגחה, לטיפול פקיד המבחן, פקיד המבחן צריך להכיר אותו, לעמוד
על דרכיו וכו'. וזה יהיה לפחות תוך תקופה של סנה, לא פחות מסנה
ולא יעלה על 3 שנים, כל זה כתוב בסעיף 3 מהחוק המקורי.

בנסיבות הענין, יכול בית המספס לפי
הצעתו של פקיד המבחן, לשנות את תקופת המבחן, וזאת מתוך נסיונו
ועבודתו עם העבריים. נוסף לזה, אפשר להתנות תנאים, והחשוב בהם
הוא תנאי המגורים. וכזה מדברת פיסקה 2 של הצעתנו: הוא יכול לחייב
בן-אדם להימצא בעיר מסוימת, נאמר חיפה, הואיל והוא צריך לעמוד
בקשר עם קצין המבחן הנמצא בחיפה. דבר סני: לגור ברובע מסויים
בתוך חיפה. כל זה אפשר לעשות במסך כל תקופת צו המבחן מסנה עד
3 שנים.

התנאי הסליסי הוא, מוסד סגור. אני מדבר
על מעון מיוחד לקלישת אנשים מחוסרי מגורים, עזובים וכו'. כאשר
בית מספס מהייב לגור במקום מסויים, סגור - לפי טיב העבירה - הרי
תנאי זה יכול להיות לתקופה מכסימלית, לסנה אחת. התקופה אינה
יכולה לעלות על סנה. אנו מציעים להרשות לבית המספס להתנות את
תנאי המגורים מסנה עד 3 שנים. דבר זה חשוב לאו דוקא למבוגרים.
החטיבות הראשונה במעלה לגבי תיקון זה, הוא בית מספס לנוער.
בית מספס לנוער יכול לעשות 7-8 דברים. הוא יכול לסלוח אותו למוסד
לעבריינים צעירים; והוא גם יכול לסלוח אותו לפקוחו של קצין המבחן.
כן הוא יכול לסלוח אותו לחברה נוער בפיקוחו של קצין המבחן ועוד.
התקופה צריכה להיות לא פחות מטלט שנים, כי למה להפסיק את הטיפול
באותה חכרת נוער?

ז'. טברסקי:
אני מבינה את הטעם הזה של תקופת הטיפול,
אולם לי נדמה שזה צריך להיות מותאם
בין קצין המבחן ובית המספס.

מר בר-אור:
יס לקרוא לסט כן, את הפיסקה 2.

ב. כצנלסון:
הסעיף הזה נראה חשוב מאד. ולכן ברצוני
לדעת, אם יסנם כל הכלים לביצוע הצעה זו?

חיו"ר ב. אבניאל:
אני מהרהר בקול רם, אם מן הראוי שאנו
נאריך את התקופה מסנה לטלט שנים.

נכון הוא, כי בלי הסכמת העבריינין אי אפשר לטנות את התקופה. אין זה כך, הרי הסכמתו ניתנת תחת לחץ. הנימוקים שלי הם, כי תוך שנה אחת אי-אפשר לתקן את העבריינין. ואילו 3 שנים שאני נותן לידי הטופס - לא תמיד הטופס הוא בן-אדם, והוא חושב, כי תוך 3 שנים אי-אפשר יהיה לתקן את העבריינין. לדידו של הטופס, אין זה כך; הטופס רסאי לסלוח את העבריינין למוסד חקלאי, כפרי, מוסד סגור, למטח תקופה של 3 שנים וכו'. הנסיון הוכיח לנו כי אותם עבריינים צעירים שנשלחו למוסדות סגורים, וסקיבלו הכשרה חקלאית, - חזרו העירא מבלי שתייה להם איזו טהיא תעסוקה.

מר סטרן:

בית המספט מזמין את העבריינין וסומעו אתו מחדס, אט יש לטנות את התקופה זאט

זה ניתן לטנות.

אתן דוגמה של מבוגר: יש אנשים חזקוקים לטיפול פסיכונמינין. לכאורה, הוא איננו יכול לקבת את הטיפול הזה, מסוט שהוא עלול להרגיש בזה איזה שהוא עונט, איזו טהיא הגבלה; אך למעשה זה יהיה לטובתו אט נבצע את הטיפול הזה. טיפול זה נעשה לא תוך תקופה של שנה, אלא של שנתיים, שנתיים וחצי.

דוגמה אחרת: חולה רוח. אי אפשר לסלוח חולה למוסד אעפ"י טחם מבצעים מה טחם מבצעים בחכרתם המלאה, וחם אף מסכנים את סלום הציבור.

ז' שברסקי:

ענין חסלום שנים כמכסימוט, - נראה לי מאד. במטח שנים רבות תבענו זאט, וזאט תוך כדי עבודה ונסיון רב בטטת זה. אט בית המטפט מחליט, הרי יכולים להיעזר על-ידי כך. כלומר, אנו כופיט 3 שנים, כי אחרת זה מפריע לפעולה חינוכית. לכן, אני מציע שנאסר את המכסימוט של 3 שנים.

ב. כצנלסון:

אני מחטיבה מאד את התיקונים האלה. אך יחד עם זאט, אנו רואים את העבריינין הצעיר כקורבן. ילדים חזקוקים לטיפול אינדובידואלי וגם להכשרה מקצועית. 3 שנים זוהי תקופה ארוכה למדי בחיי אדם צעיר.

ברצוני לשאול, האם בבית הדין נעשים הצעדים להקמת הכלים והמוסדות לעבריינים צעירים?

מר מילוא:

ברצוני לתת לכם קודם כל תמונה על היקף בעיה זו: אנו למעשה מסתמטים בצו הזה אם כי זה ניתן רק לתקופה של שנה אחת. אגלה לכם סוד, בזה שאומר לכם כי הילדים נסארים קצת יותר מסנה; מסום סאנו מוצאים עול בזה אם נוציא את הילד אחרי שנה וחכל חולך לאיבוד.

440 ילדים טעברו על-ידנו, מתוכם 100 בערך נמצאים כמוסדות לא-ממסלתיים ואנו מטלמים עבורם. מחציתם לא חולכים לפי חסיף הזה - חולכים אולי לפי חסיף 16 - ואנו התחלנו את הפרוצדורה בערך לפני שנתיים - כיצד לסלוח ילד למוסד לא-ממסלתיני בתוך המוסדות חללו, יש בתי-ספר, בתי מלאכה ועוד. בית מלאכה כזה נמצא ברחובות, של מר רוזנברג.

ברצוני לומר, שלא כל מוסד הוא מוסד חקלאי. ישנם כל מיני מוסדות המתחלקים בהתאם לסוגי הילדים.

ישנם פחות מדי מוסדות טאינט קטורים למקצוע, ויותר מדי סולחים ילדים לחכרה חקלאית מחוסר כריח. אני אומר שזה נכון, - חסרים לנו "הוסטלים" - מוסד מגורים - בעיר. באנגליה, למשל, יש עשרות מוסדות כאלה. בתל-אביב, יש מוסד אחד ויחד, ועד היום לא זכינו לסכן בתוכו אף ילד אחד מסלנו.

על יד כפר ויתקין יטנו מוסד לדייג.

ס. כפרית:
אני מציעה, קודם כל, שאנו נראה מקורב מוסדות ציבוריים כאלה, על מנת שניווכח מה היא דרגת החנוך סם, ואני מקווה שאז, היושב-ראש שלנו יניווכח שאווירה כפרית גט מבריאח נוער.

היו"ר ב. אבניאל:
אני מפקפק בזה, שחלק גדול מאותה אווירה כפרית לא נסאר במסגרת הכפרית; הילדים חוזרים לעיר ונסארים ללא דאגה.

ב. כצנלסון:
יס להבחין בין סני דברים: בין אווירה כפרית והכסרה כפרית. ללא ספק, שאווירה כפרית לילדים מסוג זה - זה טוב; אולם יחד עם זאת, הוא מקבל גם הכסרה כפרית. אין לזהות אווירה כפרית עם הכסרה כפרית.

היו"ר ב. אבניאל:
כזכור, טיכמנו בישיבה הקודמת, שאנו נבקר בית מספט לעבריים באופן מפתיע ביום א'.

מר בר-אור:
הערה בקשר לתקופת המכסימום של 3 סנים: נוסף על האפשרויות שניתנות תמיד ע"י בית המספט, להתאים את תנאי המגורים בצו המבחן המקורי, קיים אמצעי בקורת. זהו גורם שמחייב לעשות את אותה כקורת קפדנית על האורך בתקופה זו. האמצעי הוא - ועדות מבחן.

ועדות המבחן הן ציבוריות בהחלט בראשותו של סופט, שלא צריך להיות מטפל במקרה. תפקידם להביא תחת בקורת את העבריים.

לפי דעתי, חייבות ועדות המבחן לסיים לב ולתת דעתם בעיקר על הסאלה המתעוררת בפניהם: האם הטיפול הוא טוב, ואם יש להאריך אותו. סדרי הדין שלהם קבועים בתקנות של שנת 1944. תקון זה יעשה רבות בסטח זה. החוק קובע שהם חייבים לדון במקרים כאלה. הוועדות לא יושבות פעם בשנה.

סיכום: (א) בקשר לספיקות שהחוק רוצה לתקן; (ב) בקשר לסאלת הסכמת המוסד לפני סטולחים את העבריים אליו. הספר היה זה לפי החוק הקיים, יכול כל עבריים להיות נתון במבחן, לא חשוב מהי עבירתו, פרט לעבירת הריגה.

אם נסלח למבחן אחרי הרסעה, ישנה הוראה אחת האומרת: מסהורסע אדם אז קובע החוק במפורט שלא רוסמים את ההרסעה לצורך כלסהו. אם רוצה לנסוע אדם כזה לחו"ל, אזי ניתן לו תעודת יוסר.

מה קורא אם אדם לא הורסע בכלל? - המסרה טוענת, הואיל ואנחנו לא כתבנו במפורט, היא איננה מתחשבת אחרת. אנו להמנו אתה במסך סנים, והיא עושה בניגוד להגיון. ולכן, אנו רוצים להסיר ספק זה, לא חשוב אם ההרסעה ניתנה או לא ניתנה (בהצעת החוק פיסקה 5(1)).

ברור שאין בית המספט יכול לסלוח אדם למוסד מסויים בתנאי מגורים, אלא אם כן יסנה אפטרות מעטית ללכת לאותו מוסד והמוסד יקבל אותו. לגבי מוסדות פרטיים, לא-ממסלתיים, כמעט ולא התעורר דבר כזה; המצב הוא קצת אחר לגבי מוסדות ממסלתיים שאינם מיועדים לעבריים. לדוגמה: עוגן, סיני-עלי. בתי המספט טיפלו בעבריינים למעלה מגיל 16 שנה. להט יס להבטיח מסגרת טגורה. הט זקוקים למסגרת של מסמעת, ולפעמים של מסמעת ברזל. הדברית הגיעו לפעמים לבית המספט העליון, ואז סוכנע אותו הסופט.

אותו מוסד "עוגן" אוטר ע"י הטר לפי בקסת עבריינים צעירים לסוגי עבריינות. היו בתי מספט כאלה, שסלחו גם עבריינים שאינם עבריינים צעירים, וזה מחוסר ברירה, אבל לא לפי הוראות פקודת עבריינים צעירים.

הם רואים את מוסד "עוגן" כמוסד תנאי מגורים. במקרים אלה היו הסופטים עוקים על דעת עצמם, ולא סאלו אם האדם מתאים לחיות במוסד או לא. לגבי מבוגרים, אין צורך לסאול. אין לסלוח אדם כצו מבחן בתנאי מגורים. אף אם אותו מוסד מסכים לקבלו - אין לסלוח אותו לשם. איננו רוצים לעמוד בפני ברירה, שאנשים יתקבלו סם בלית ברירה.

אין לסלוח לסוט מוסד ממסלתי או אחר, אלא אם ככל דרך סנראית לבית המספט לקבל אותו אדם בתנאי מגורים. בית המספט צריך למנוע אלטרנטיבה אחרת.

ט. כפרית:
כרצוני להדגים, כי זהו אחד הסעיפים החשובים לסלוח רק כאשר יסנו מקוט כמוסד.

לי ספרו סניתנו הוראות כאלה ע"י בית המספט לגבי נערות. נערות נמצאו מחוץ לבית הסוהר, מפני שמוסד יבנה לא נפתח. איננו יודעת כיצד למצוא כיסוי בחוק; הרי החוק מתקן את הנוער.

אולי אפטר, ע"י תקנות, לחייב, כסם סאנו רוצים מסאלה על תקופת מבחן. האט אפטר לראות כמטרה ראטון, לתקן את תקופת המבחן?

מר בר-אור:
אפטר לתקן את סעיף 15, האומר: "לסם יסודם או קיומם של מעונות או בתי-מחסה לאכסון בני אדם שהועמדו בהסגחת פקידי מבחן תוכלנה להינתן אותן תרומות סיאסרן הנציב העליון ...". אט נהפוך סעיף זה לסעיף חובה, אזי אפטר יהיה לכצע זאת.

למעסה, גב' כפרית עונה על סאלתה: לו היינו פותחים את המוסד "יבנה", אזי לא היתה בעיה.

היו"ר ב. אבניאל:
לא נראה לי סאנו נוטיף במידת האפטר לגבי נערות. אחת מהסתיים: או טיס הכרח וחובה סלגבי נעה, חספל רק קצינת מבחן, אז אני רוצה למחוק את המלה "במידת האפטר"; הנקודה הסניה: בסעיף 3(א) מהצעת החוק, המבטל את החובה להביא בפני הסופט קובלנא בטבועה טהפיר צו. דבר זה נראה לי סחסינוי יהיה לרעה.

מר בר-אור:
כרצוני לענות על סתי הסאלות בקיצור: בקטר למלים "ככל האפטר" - אני חייב להודות בפני הוועדה. ולומר - אם תסאלו את קציני המבחן, הרי הט יסמחו למחוק את כל הפיסקה באופן כליל. קציני המבחן אינם אוהבים את הסעיף הזה בכלל. הממסלה כאן לא תעמוד עמידה נוקסה; לא לכאן, ולא לכאן; לא תתנגד לכך.

בקשר לסבועה: אסור לראות סעיף זה כאופן כה חד-צדדי. ההוראה היא, אם עבר עבירה בתקופת המבחן. הדבר הוא לא כן: ע"י זה שאנו מפריעים לקצין המבחן מדי פעם בפעם להיות נתון לפיקוחו, זאת אומרת, תסומת לבו מתמידה וסוספת של בית המספט, עלולה להביא לידי כך שקצין המבחן חוסכ טהאים הזה אם ימשיך, אז הוא יהיה מחוסן. יש אומרים שע"י תיקון מסויים בתנאי המבחן - יביא ברכה על בעיה זו. ואילו אני חוסב אחרת: מה שלא נעשה כדי להקל את הגישה לקצין המבחן, יהיה טוב; כי ע"י כך נבטיח את תנאי המבחן מזמן לזמן, לצרכיו של הנבחן.

קצין המבחן סומע מזמן לזמן, ולא יסנה את הצו

אלא אם יסתכנע.

הואיל והיה קסה מאד ללכת בפרוצדורה הקיימת, העובדה היא שמתאימים מאד המקרים בהם מובאים מחדש לבית המספט. אחת מהסתים: אם נתפט, אזי המסטר מביאה אותו. אם מתגליט קטירט, אזי אנו מספלים כו. הסופט צריך להיות מעוניין ככל האפטר להקל על קצין המבחן על מנת סינתן מחדש, לפי הצורך.

בו זה ידון מחדש להכבדה.

תיו"ר ב. אכניאל:

הוא מפיר את תנאי המבחן.

מר בר-אור:

אני באמת חוסב סאנס אנו רואים את פקידי המבחן עוסקים בעבודה חינוכית, הרי מגוחך יהיה סאנו מוכיחים טדוקא פקידיט מספועים יותר על הנערות. על כל פניט, אני מתנגדת לצורה זו של הסעיף.

ז. טברסקי:

אני מציעה למחוק את הסעיף כולו.

לא שוכנעתי מדכריה של חברת הכנסת טברסקי ביחס לקצינות מבחן לנערות.

ד. נצר:

ועתה, ברצוני לשאול: מה זה קצין מבחן,

ומהי מידת הכשרתו?

בקשר להשפעת קצין מבחן: הפרת תנאי מתאי המבחן, הוא איננו חמור יותר מגניבה ועוד.

מר בר-אור:

אם מביאים אדם ללא כל שבועה, - כל דבר קל צריך לבוא בשבועה - הוא חוזר לאותו שופט שטיפל באותו עבריו. וכאן יש צורך בשבועה. נאמר, סאדם התפרץ ו'גנב סכום של 20 אלף לירות מכנק, כאן יש להתאים את הדרכים הפרוצדורליות לדיון זה להילך הכללי. אילו היתה הוראה שאין להביא אדם פלילי אלא בטבועה, - הרי מוטב; אולם, אין הוראה כזו.

בקשר למלים "במידת האפטר": כ-1944 סבר המחוקק - והוא סבר גם בפקודת המסטר - שעבריו צריך לקבל טיפול ממינו. אני רחוק מלטעון שהדבר הזה לא קיים. כאן אינני שוען סטוסרת רצויה כמקרה זה על סוטר. פקודת מבחן עדיפה על פקיד מבחן. אנו היסטנו לבטל את כל הסעיף. כל עבריינים נתונה לפיקוחה של קצינת מבחן או להיפך. איננו מסוכנעים טיס לבטל זאת כליל.

רציתי לדבר קצת על עכודת קצין המבחן למכוגריט.

מר שטרן:

בעצם מקובל, ואין חלוקי דעות טבנוגע לצעיר יש לטפל בדרך זו. ניסינו לסכנע את הסופטיט טיסנה דרך חטובה והיא, להסתמס דוקא כפקודה זו גם לגבי עבריינים מכוגריט. מצאנו, תוך כדי

נסיון, טיסנן אפטרונים רבות דוקא בתנאים שלנו. חלק גדול של עבריינים הבאים לבית המשפט העליון, הם אנשים מגיל 16-25, שבאו ארצה ללא מספחה, ושלא נקלטו.

כאן ישנו דבר כזה: מצד אחד, מספר העובדים שלנו הוא מצומצם - איננו ימולים להשיג את העובדים אם איננו מוכיחים כי יש צורך בהם, כי למעשה כבר היום איננו יכולים לספק את דרישות בית המשפט. אם אתן לכם מספרים בכמה אנשים שיפלנו, אזי תראו איך השופטים למדו את הבעיה.

בשנת 1952, היו לנו 33 מקרים; במסך השנה נוספו, ובסוף השנה היו לנו 160 מקרים. בשנת 1953 נוספו עוד 143 מקרים. רואים כאן איזו התענינות-יתר של השופטים.

בתחילת שנת 1952, היו 20 קירות כאלה, ובמסך השנה נוספו והגיעו ל-193 קירות. בשנת 1953, עלה כבר המספר ל-226 קירות. ברצוני להדגיש שזה עד סוף אוקטובר. מסתקפת מכך התענינות-יתר, אולט לא כל השופטים מראים התענינות כזו.

אם לפי האסמות מסוימות, אם לפי גיל מסויים, כל זה אמרנו להסאיר לסיקול דעתו של השופט. השופטים מקבלים רוטם כללי, במקרה שהאדם סטה מהדרך וכו'; ישנם סיקולים שחם לפעמים מאד מאד צדדיים; הם אינם מקרים ענייניים.

ברצוני לציין ולומר, כי אם לא נרחיב את הסירות - לא נגיע לכך שזה יענין את השופטים. ולדעתי, טוב יהיה אם תצא מסאלה מכאן, או מהכנסת, - להרחיב את הסירות, כי לי נראה סגם מסיבות תקציביות אנו יכולים לחסוך כסף רב אם נסתמס בסירות זה. כיום נחוג כך: סוהר אחד על 3 אנשים; 35-40 מקרים על קצין מבחן אחד.

אמנם החסכון הכספי הוא מאד חשוב.

היו"ר ב. פבינאל:

ברצוני לדעת, לאור הנסיון שהיה לכם, האם הסיטה הזו היא באמת שיטה טובה?

מר סטרן: תשובתי היא שלילית. הוכחנו שבית סוהר איננו מתקן את העברייני. הנני מאד מאד זהיר לדבר על הצלחותינו. כי אם אני מדבר על הצלחות, הריני מוכן יחד עם זאת להוכיח שהיו לנו מקרים שבהם לא הצלחנו.

תקופת שהותם של העבריינים היא קצרה לדעתנו - תקופה של שנתיים וחצי. במסך תקופה זו אדם עלול להיכשל. האנשים הבאים אלינו, באים אלינו כמאוכזבים מחברה; וקשה לקבל אדם כזה ולהפוך אותו מן הקצה אל הקצה.

אני חושב, שאנו גורמים לעבירות חדשות בזמן המבחן. לדגומה: אדם מאוכזח כזה מגיע אלינו, אני מעמיד פנים שאני כאילו מוכן לעזור לו, והוא אז מעמידנו במבחן, כיצד אקבל זאת. אנו צריכים להיות סבלניים לגביהם.

בשבוע הבא נמשיך באותו דיון.

היו"ר ב. פבינאל:

הישיבה ננעלה בסעה 11.00.